

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 154/04-36

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 12. mája 2004 predbežne prerokoval sťažnosť JUDr. Ing. Dušana Ďurďoviča, Stavebně obchodní firma Hodonín, Česká republika, zastúpeného advokátom JUDr. J. H., B., vo veci porušenia čl. 12 ods. 1, 2 a 4 Ústavy Slovenskej republiky a základných práv a slobôd podľa čl. 19 ods. 3, čl. 20 ods. 1 a 3, čl. 46 ods. 1 a 3 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupmi Krajského súdu v Bratislave v konaní vedenom pod sp. zn. 81 Cb 80/97 a Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v konaní vedenom pod sp. zn. 6 Obo 62/03 a JUDr. J. J., správcu konkurznej podstaty Želstav, A-Z, spol. s r. o., Štefánikova 15, Bratislava, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť JUDr. Ing. Dušana Ďurďoviča, Stavebně obchodní firma Hodonín, Česká republika, o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 12. februára 2004 doručená sťažnosť JUDr. Ing. Dušana Ďurďoviča, Stavebně obchodní firma Hodonín (ďalej len „sťažovateľ“), Česká republika, ktorou namieta porušenie čl. 12

ods. 1, 2 a 4 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a základných práv a slobôd podľa čl. 19 ods. 3, čl. 20 ods. 1 a 3, čl. 46 ods. 1 a 3 a čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupmi Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 81 Cb 80/97 a Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 6 Obo 62/03. Za porušovateľa základných práv sťažovateľ označuje aj JUDr. J. J., správcu konkurznej podstaty Želstav, A-Z, spol. s r. o., Štefánikova 15, Bratislava.

Sťažovateľ uviedol, že rozhodnutím krajského súdu sp. zn. 38 K 111/95 z 1. februára 1996 bol vyhlásený konkurz na majetok Želstav, A-Z, spol. s r. o., Štefánikova 15, Bratislava (ďalej aj „Želstav“) a JUDr. J. J. bol ustanovený za správcu konkurznej podstaty (ďalej aj „SKP“), ktorý do konkurznej podstaty zahrnul aj hnutelné a nehnuteľné veci v jeho vlastníctve. Sťažovateľ tento majetok nadobudol na základe zmluvy z 30. apríla 1992 uzatvorenej s bývalým Federálnym fondom národného majetku v zmysle zákona č. 92/1991 Zb. o podmienkach prevodu majetku štátu na iné osoby v znení neskorších predpisov. Želstav v zastúpení SKP tak zasiahol do vlastníckeho práva sťažovateľa chráneného ústavou v čl. 20 ods. 1 a 3, na základe čoho bol daný naliehavý záujem na určenie vlastníckeho práva v zmysle § 80 písm. c) Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“), ako aj podanie žalobného návrhu na vylúčenie veci z konkurznej podstaty.

Sťažovateľ v sťažnosti podrobne špecifikuje nehnuteľnosti, o ktoré sa vedie spor na Okresnom súde Bratislava I pod sp. zn. 10 C 51/99 a na Okresnom súde Žilina pod sp. zn. 14 C 244/00.

Vylúčenia vecí z konkurznej podstaty sa sťažovateľ domáhal návrhom z 28. augusta 1997 na krajskom súde, ktorý jeho návrh rozsudkom sp. zn. 81 Cb 80/97 z 29. septembra 2001 zamietol.

Krajský súd svoje rozhodnutie okrem iného odôvodnil tým, „že zmenou spoločenskej zmluvy zo dňa 23. novembra 1992 o založení spoločnosti Želstav A-Z, s. r. o. vniesol

JUDr. Ing. Dušan Ďurdovič Stavebno-obchodná firma A-Z (bez označenia sídla) majetok v rozsahu podľa čl. IV., bod 5) zmeny spoločenskej zmluvy, teda časť podniku Železničné staviteľstvo, Štefánikova 15, Bratislava, v rozsahu, ktorý nadobudol na základe zmluvy o predaji časti podniku z 30. 4. 1992 a jej príloh s výnimkou tam uvedených vecí podľa zák. č. 92/1991 Zb., v znení zák. č. 92/1992 Zb“.

Sťažovateľ namieta, „že táto zmena spoločenskej zmluvy spoločnosti Želstav A-Z, s. r. o. zo dňa 23. 11. 1992 neobsahovala a neobsahuje zákonom predpísané náležitosti, čo do určítosti právneho úkonu, označenia nehnuteľností, pevného zošitia jednotlivých listín a hlavne súd nezisťoval, či zmena spoločenskej zmluvy bola v roku 1992 správne registrovaná štátnym notárom v zmysle ust. § 61 a nasl. zák. č. 72/1983 Zb. v znení neskorších predpisov“.

Sťažovateľ poukazuje aj na rozhodnutie najvyššieho súdu sp. zn. 2 Obo 170/96 zo 14. mája 1997 a jeho výrok, z ktorého je zrejmé, že týmto rozhodnutím nebola otázka vlastníctva riešená, čoho dôkazom je aj rozhodnutie najvyššieho súdu sp. zn. Obdo V 13/99 z 30. apríla 1999.

Na základe sťažovateľom podaného odvolania proti rozhodnutiu krajského súdu z 29. septembra 2001 najvyšší súd rozhodnutím sp. zn. 6 Obo 324/01 dňa 17. mája 2002 rozsudok krajského súdu zrušil a vec mu vrátil na nové konanie a rozhodnutie.

Sťažovateľ akcentuje ako podstatnú otázku v tomto konaní, či došlo k prechodu vlastníckeho práva k veciam, ktoré žalobca vniesol do spoločnosti Želstav, A-Z, spol. s r. o., a či jeho návrh na vylúčenie týchto vecí z konkurznej podstaty úpadcu je oprávnený.

Zo sťažnosti ďalej vyplýva, že „Súd prvého stupňa odkazoval v odôvodnení na nepriame dôkazy – návrhy na zápis vkladov vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam na menovanú spoločnosť, ktoré podpisoval sám žalobca ako konateľ spoločnosti, ktoré by mohli svedčiť o jeho vôli vnieť svoj majetok do spoločnosti a previesť aj vlastníctvo, nie sú však dôkazom, že k prevodu vlastníckeho práva skutočne došlo. V spise nie sú dôkazy

– listy vlastníctva k nehnuteľnostiam, ktoré by preukazovali vlastníctvo žalovaného (úpadcu) v čase pred vyhlásením konkurzu na jeho majetok, a pokiaľ ide o listy vlastníctva založené v spise pod. č. 298 – 306, o týchto nehnuteľnostiach je vedený spor na Okresnom súde Bratislava I pod sp. zn. 10 C 51/99, zatiaľ neskončený (...)“.

Podľa odôvodnenia rozsudku súdu prvého stupňa odvolací súd dospel k záveru, „že súd prvého stupňa nevykonal dokazovanie v zmysle § 120 a nasl. O. s. p., nezistil skutkový stav úplne na základe predložených písomných dôkazov a preto jeho rozhodnutie vykazuje vady, ktoré sú dôvodom pre jeho zrušenie podľa § 221, ods. 1, písm. a), c) O. s. p.“.

Sťažovateľ poukazuje na skutočnosť, že prvostupňový súd po vrátení veci bol viazaný právnym názorom najvyššieho súdu v zmysle už citovaného § 226 OSP, čo však neurobil a 9. decembra 2002 opäť návrh na vylúčenie veci z konkurznej podstaty zamietol.

Sťažovateľ v sťažnosti uvádza, „že po vrátení veci bolo povinnosťou súdu prvého stupňa skúmať prekážky postupu konania v zmysle § 109 ods. 1, písm. b) O. s. p., vzhľadom na podané žalobné návrhy a to:

1) Žaloba o určenie vlastníctva zo dňa 28. 6. 1995, vedená na Okresnom súde Bratislava I, pod sp. zn. 10 C 51/99, ako je citované na str. 6 rozhodnutia sp. zn. 6 Obo 324/01, (spor doposiaľ neskončený.)

2) Žalobný návrh podaný na Okresnom súde Bratislava I dňa 6. 3. 1996, vedený pod sp. zn. 7 NC 8/01, predmetom ktorého je návrh na obnovu konania v zmysle § 228 ods. 1 písm. b) O. s. p.

3) Súd bol viazaný právnym názorom NS SR č. k. 6 Obo 324/01 z 17. 5. 2002 a bol povinný skúmať ako predbežnú otázku, a to:

- či dodatok spoločenskej zmluvy č. 1 odporcu zo dňa 23. 11. 1992, je listinou spôsobilou na prevod, zmenu vlastníctva

- či obsahuje náležitosti v zmysle zákona čo do určítosti právneho úkonu

- či na základe dodatku spol. zmluvy z 23. 11. 1992 v zmysle citovaného § 59 ods. 3 Obch. zák. bola podpísaná zmluva o predaji časti podniku v zmysle § 476 a nasl. Obch. zák. medzi navrhovateľom a odporcom

- či spoločenská zmluva bola riadne registrovaná Štátnym notárstvom (nakolko sa jednalo o nehnuteľnosti len v Bratislave evidovaných na 3 katastrálnych úradoch a na celom území SR, nehnuteľnosti boli evidované na 13-tich katastrálnych úradoch)

- či došlo k odovzdaniu hnutel'ného majetku v zmysle § 483 Obch. zák. na základe preberacieho a delimitačného protokolu, ktorý je kogentným (nutným) ustanovením zákona, bez ktorého vlastníctvo hnutel'ného majetku nikdy nemohlo prejsť na odporcu Želstav A-Z, s. r. o.“

Rozhodnutie prvostupňového súdu sťažovateľ považuje za rozhodnutie, ktoré je v rozpore so zákonom, a to z dôvodov uvedených v jeho sťažnosti, ako aj s poukazom na to, že:

„Spoločenská zmluva zo dňa 23. 11. 1992 nebola zákonným spôsobom registrovaná Štátnym notárstvom, vyznačenie registrácie zmluvy len a len na poslednej čistej strane, (listiny) bez priložených LV, ktorých sa prevod nehnuteľnosti dotýkal, bez overenia podpisu prevoditeľa, bez riadneho spojenia, (zošítia), aby neboli pochybnosti o jej obsahu a nebolo možné túto listinu dodatočne meniť či dopĺňať, takáto registrácia odporuje zákonu a je neplatná.

- Neboli podpísané vkladuschopné listiny na prevod majetku v zmysle zákona č. 265/1992 Zb. platného od 1. 1. 1993 v prospech odporcu.

- Nebol podpísaný protokol o odovzdaní a prevzatí hnutel'ného majetku v zmysle § 483 Obch. zákona.“

Sťažovateľ ďalej v sťažnosti konštatuje, že „Pokiaľ vyššie uvedené zákonom stanovené náležitosti neboli splnené, pre súd by mala byť takáto listina irelevantná

(nepoužiteľná) a pokiaľ na základe takto registrovanej zmluvy vlastníctvo bolo prevedené, takéto prevody sú v rozpore so zákonom a sú absolútne neplatné“.

Proti rozsudku krajského súdu sp. zn. 81 Cb 80/97 z 9. decembra 2002 ako súdu prvého stupňa podal sťažovateľ odvolanie, o ktorom rozhodol najvyšší súd rozsudkom sp. zn. 6 Obo 62/03 z 24. septembra 2003 tak, že rozsudok súdu prvého stupňa potvrdil.

Na podporu svojich tvrdení sťažovateľ poukazuje na stanovisko najvyššieho súdu č. Obpj 1/99 z 19. marca 1999, podľa ktorého pri „posudzovaní otázky, či je daná príslušnosť súdu podľa § 9, ods. 1 alebo § 9 ods. 4 písm. a) O. s. p., treba vychádzať z obsahu sporu. Ak ide o spor, ktorého obsahom je určenie vlastníctva k veciam zapísaných v konkurznej podstate, možno sa domáhať pozitívneho alebo negatívneho určenia právneho vzťahu, ak je na tom naliehavý právny záujem [§ 80 písm. c) O. s. p.]. Ide o spor, ktorý môže viesť konkurzný úpadca, alebo ktorý by mohol byť vedený aj proti úpadcovi ako žalovanému i keby nebol vyhlásený konkurz. Takýto spor nemožno pokladať za spor vyvolaný konkurzným konaním. Ust. § 19 ods. 2 zák. č. 328/1991 Zb. nevyklučuje, aby sa žalobca nedomáhal na okresnom súde určenia vlastníctva. Predmet konania podľa takejto žaloby je iný a iné budú aj účinky rozhodnutia, ktoré z toho vyplynú. Na prejednanie uvedeného sporu je teda vecne príslušný okresný súd (§ 9 ods. 1 O. s. p.)“.

Sťažovateľ v sťažnosti poukazuje aj na stanovisko občianskeho kolégia najvyššieho súdu pod sp. zn. Cpj 33/01 z 3. októbra 2001, podľa ktorého v zmysle § 46 ods. 1 Občianskeho zákonníka písomnú formu musia mať zmluvy o prevode nehnuteľností, ako aj iné zmluvy, pre ktoré to vyžaduje zákon alebo dohoda účastníkov, čo prvostupňový súd v konaní sp. zn. 81 Cb 80/97, ale ani odvolací súd vo veci sp. zn. 6 Obo 62/03 neskúmal a nevyhodnotil, čo má podľa názoru sťažovateľa za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

Sťažovateľ ďalej uvádza, že „súd v predmetnej veci pochybil, keď registráciu spoločenskej zmluvy zo dňa 23. 11. 1992 pod č. RI 587/92 zo dňa 28. 12. 1992 neskúmal z pohľadu zákonných ustanovení opísaných v stanovisku, NS SR č. Cpj 33/01“.

Sťažovateľ podal Okresnému súdu Bratislava I dňa 6. marca 1996 v zmysle § 228 ods. 1 písm. b) „návrh na obnovu konania registrácie ŠN pod sp. zn. RI 587/92“. O tomto návrhu Okresný súd Bratislava I rozhodol uznesením sp. zn. 7 C 8/01 dňa 21. marca 2003 tak, že konanie zastavil, pričom svoje rozhodnutie odôvodnil nasledovne:

«„V predmetnej veci nebolo začaté registračné konanie pred Štátnym notárstvom,“ a z tohto dôvodu registračné číslo ŠN Ba. I., RI 587/92, ako aj celá registrácia je (nie len podľa nás) neplatná“». Z uvedeného sťažovateľ usudzuje, že sa nemožno na registráciu spoločenskej zmluvy z 23. novembra 1992 v zmysle § 133 ods. 2 zákona č. 509/1991 Zb., ktorým sa mení, dopĺňa a upravuje Občiansky zákonník odvolávať ako na záväzný dokument pre zmenu vlastníctva.

Sťažovateľ ďalej konfrontuje postup správcu konkurznej podstaty po vyhlásení konkurzu so zákonom a je toho názoru, že úpadca sa nemôže úspešne dovolávať vlastníctva žalobami v zmysle Občianskeho zákonníka, prípadne žalobou v zmysle Obchodného zákonníka, túto možnosť v zmysle zákona majú obaja spoločníci spoločnosti, a to v zmysle § 113 Obchodného zákonníka. SKP zastupuje spoločnosť, na ktorú bol vyhlásený konkurz a môže sa domáhať vlastníctva iba incidenčnými žalobami v zmysle zákona č. 328/1991 Zb. o konkurze a vyrovnaní v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o konkurze a vyrovnaní“).

Sťažovateľ je ešte aj dnes vedený ako vlastník niektorých sporných nehnuteľností a hnuťelných vecí, ktoré SKP zapísal do konkurznej podstaty, o čom predložil aj dôkazy, čo je podľa jeho tvrdenia taktiež dôvod na zrušenie predmetného rozsudku najvyššieho súdu sp. zn. 6 Obo 62/03.

Sťažovateľ tvrdí, že odvolací súd pochybil aj v dokazovaní pri výsluchu svedkov, ktorí zámerne vypovedali nepravdivo, pretože nemali záujem na „vrátení hodnôt v prospech vlastníka a veriteľov“, ako aj pri hodnotení jednotlivých listinných dôkazov. Podľa sťažovateľa pokiaľ nebol podpísaný delimitačný protokol v zmysle § 483 Obchodného

zákonníka, „majetok nikdy nemohol byť vnesený ani ako nepeňažný vklad do spoločnosti odporcu“.

Sťažovateľ žiada, aby ústavný súd v zmysle § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej aj „zákon o ústavnom súde“) predmetnú sťažnosť predbežne prerokoval na neverejnom zasadnutí a v zmysle § 25 ods. 3 zákona č. 226/2000 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov, po predbežnom prerokovaní túto sťažnosť prijal na ďalšie konanie a po vykonanom dokazovaní takto rozhodol:

„1) Ústavný súd v zmysle § 55 ods. 2 odkladá vykonateľnosť napadnutého rozhodnutia NS SR sp. zn. 6 Obo 62/03 zo dňa 24. 9. 2003, a to až do doby rozhodnutia ÚS SR vo veci samej.

2) Ústavný súd SR Rozsudok NS SR pod sp. zn. 6 Obo 62/03 zo dňa 24. 9. 2003 zrušuje a zrušuje aj Rozsudok Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 98 Cb 80/97 zo dňa 9. 12. 2002 a vracia vec týmto súdom na nové konanie a rozhodovanie z dôvodov vyššie uvedených.

3) Sťažovateľ žiada, aby ÚS SR priznal sťažovateľovi náhradu trov konania pred NS SR v konaní sp. zn. 6 Obo 62/03, ako aj náhradu trov konania pred Krajským súdom v Bratislave sp. zn. 81 Cb 80/97, a to z dôvodov nesprávneho rozhodnutia vo veci.

4) ÚS SR sťažovateľovi priznáva v zmysle čl. 46 ods. 3 Ústavy SR náhradu škody, ktorá mu bola spôsobená prietahmi v konaní v zmysle čl. 48 ods. 2 Ústavy SR.

5) Sťažovateľ má právo na náhradu škody spôsobenú právnym zastúpením pred Krajským súdom v Bratislave sp. zn. 81 Cb 80/97 a NS SR v konaní sp. zn. 6 Obo 62/03.

6) *Sťažovateľ má právo na náhradu trov právneho zastúpenia pred Ústavným súdom SR.*“

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanovených zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde ústavný súd každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

Pri predbežnom prerokovaní sťažnosti sťažovateľa ústavný súd skúmal jej zákonom predpísané náležitosti upravené v § 20 ods. 1 zákona o ústavnom súde, ako aj prípadné dôvody na jej odmietnutie podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene, môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený. Ak ústavný súd navrhovateľa na také nedostatky upozornil, uznesenie sa nemusí odôvodniť.

1. Tú časť sťažnosti, v ktorej sťažovateľ namieta porušenie základného práva podľa čl. 19 ods. 3 ústavy, ústavný súd odmietol z dôvodu nedostatku svojej právomoci.

Podľa čl. 19 ods. 3 ústavy každý má právo na ochranu pred neoprávneným zhromažďovaním, zverejňovaním alebo iným zneužívaním údajov o svojej osobe.

Namietané porušenie označeného základného práva v tejto časti sťažnosti sťažovateľ odôvodňuje tým, že v súčasnej dobe je stále v rozpore so zákonom zapísaný v obchodnom registri napriek tej skutočnosti, že 29. mája 1996 bol z neho právoplatne vymazaný. Dôsledkom tohto, podľa sťažovateľa nezákonného stavu, je skutočnosť, že údaje zapísané v obchodnom registri sú stále „voči tretím osobám právoplatné“.

Z obsahu sťažnosti vôbec nevyplýva, že by bol sťažovateľ v danej veci využil právne prostriedky ochrany, ktoré mu poskytujú všeobecné súdy.

Podľa názoru ústavného súdu mal sťažovateľ prinajmenšom sám povinnosť podľa právnej úpravy platnej do 31. januára 2004 v zmysle § 28b zák. č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník v znení neskorších predpisov podať návrh na zápis zmeny alebo zániku zapisovaných údajov, od 1. februára 2004 podľa zákona č. 530/2003 Z. z o obchodnom registri a o zmene a doplnení niektorých zákonov, resp. signalizovať registrovému súdu nezgodu medzi zápisom v obchodnom registri a skutočným stavom, čo umožňuje začatie konania na registrovom súde aj bez návrhu podľa § 200a ods. 4 OSP.

Keďže ochranu základnému právu nemožno poskytnúť v konaní o sťažnosti, ak sťažovateľ nevyužil účinné právne prostriedky ochrany, ktoré mu poskytujú všeobecné súdy, ústavný súd sťažnosť sťažovateľa v tejto časti odmietol z dôvodu nedostatku právomoci.

Hodnotením skutkových okolností v spojitosti s tým, či sťažovateľ je zapísaný v obchodnom registri v rozpore so zákonom sa ústavný súd nezaoberal z dôvodov nedostatku právomoci, ktoré už boli špecifikované.

2. Pokiaľ ide o tú časť sťažnosti, v ktorej sťažovateľ namietal porušenie jeho základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 a 3 ústavy, ústavný súd ju taktiež odmietol z dôvodu nedostatku právomoci na jej prerokovanie.

Podľa čl. 20 ods. 1 ústavy každý má právo vlastníť majetok. Vlastnícke právo všetkých vlastníkov má rovnaký zákonný obsah a ochranu. Dedenie sa zaručuje.

Podľa čl. 20 ods. 3 ústavy vlastníctvo zaväzuje. Nemožno ho zneužiť na ujmu práv iných alebo v rozpore so všeobecnými záujmami chránenými zákonom. Výkon vlastníckeho práva nesmie poškodzovať ľudské zdravie, prírodu, kultúrne pamiatky a životné prostredie nad mieru ustanovenú zákonom.

Porušenia citovaného článku ústavy sa mal dopustiť správca konkurznej podstaty tým, že zahrnul do konkurznej podstaty aj hnutelné a nehnuteľné veci vo vlastníctve sťažovateľa, ako aj všeobecné súdy, ktoré nevyhoveli návrhu sťažovateľa na vylúčenie vecí z konkurznej podstaty.

Ústavný súd poukazuje predovšetkým na čl. 127 ods. 1 ústavy, z ktorého vyplýva, že ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach týkajúcich sa porušenia základných práv a slobôd vtedy, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd. Namietané porušenie niektorého zo základných práv alebo slobôd teda nezakladá automaticky aj právomoc ústavného súdu na konanie o nich. Pokiaľ ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti fyzickej osoby alebo právnickej osoby zistí, že ochrany tohto základného práva alebo slobody, porušenie ktorých namieta, sa sťažovateľ môže domôcť využitím jemu dostupných a aj účinných právnych prostriedkov nápravy pred iným súdom, musí takúto sťažnosť odmietnuť z dôvodu nedostatku právomoci na jej prerokovanie.

Z tejto časti sťažnosti a jej príloh ústavný súd zistil, že sťažovateľ v dôsledku vyhlásenia konkurzu a vykonaného súpisu majetku úpadcu správcom konkurznej podstaty vyvolal spor podaním vylučovacej (intervenčnej, excíznej) žaloby o vylúčenie vecí z konkurznej podstaty podľa § 19 ods. 2 zákona o konkurze a vyrovnaní, o ktorej rozhodol krajský súd rozsudkom sp. zn. 81 Cb 80/97 z 9. decembra 2002 tak, že žalobu o vylúčenie vecí z konkurznej podstaty sťažovateľa zamietol. Sťažovateľ podal proti tomuto rozhodnutiu odvolanie, o ktorom rozhodol najvyšší súd rozsudkom sp. zn. 6 Obo 62/03 z 24. septembra 2003 tak, že rozsudok krajského súdu potvrdil.

Sťažovateľ teda na ochranu vlastníckeho práva uplatnil právny prostriedok ochrany pred všeobecnými súdmi v obchodnoprávnom spore, v osobitnom druhu sporového konania o vylúčenie vecí z konkurznej podstaty. O ochrane týchto práv na základe zákonnej úpravy rozhoduje výlučne všeobecný súd, ktorý v rámci svojho rozhodovania môže a musí posudzovať okolnosti odôvodňujúce záver o tom, či žalobca má a v akom rozsahu alebo nemá právo na vylúčenie vecí z konkurznej podstaty.

Ústavný súd je oprávnený posúdiť neústavnosť konania, resp. rozhodovania všeobecných súdov, t. j. či v konaní pred nimi nedošlo k porušeniu procesnoprávnych princípov konania (čl. 46 až 50 ústavy). Táto právomoc ústavného súdu však nie je spojená so vznikom oprávnenia a povinnosti hodnotiť právne názory všeobecných súdov, ku ktorým tieto dospeli na základe výkladu a uplatňovania zákonov, tak ako sa toho domáha sťažovateľ.

Ústavný súd nemá právomoc na konanie o sťažnosti, ktorou sa žiada vysloviť, že právoplatným rozhodnutím všeobecného súdu došlo k porušeniu základného práva sťažovateľa, pokiaľ by vysloveniu takéhoto porušenia malo predchádzať hodnotenie zákonnosti postupu alebo rozhodnutia všeobecného súdu. Uplatnenie takej právomoci by viedlo k odňatiu právomoci všeobecným súdom a taký postup ústavného súdu by bol v rozpore s čl. 142 ods. 1 ústavy.

Právomoc obchodnoprávneho súdu rozhodovať o vylúčení vecí z konkurznej podstaty podľa § 19 ods. 2 zákona o konkurze a vyrovnaní, ktorá vyplýva z čl. 142 ods. 1 ústavy a § 9 ods. 4 OSP, nemožno nahradiť alebo v nej pokračovať uplatnením práva na ochranu tohto práva v konaní pred ústavným súdom.

Z toho vyplýva, že pokiaľ o ochrane základného práva podľa čl. 20 ods. 1 a 3 ústavy rozhoduje v rozsahu zákonných úprav všeobecný súd v civilnom procese, vylučuje to právomoc ústavného súdu podľa čl. 127 ods. 1 ústavy.

Vzhľadom na tieto skutočnosti ústavný súd odmietol sťažnosť sťažovateľa v tejto časti z dôvodu nedostatku svojej právomoci.

3. Sťažovateľ v ďalšej časti namieta porušenie základného práva podľa čl. 46 ods. 1 a ods. 3 ústavy a žiada priznať náhradu škody.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 46 ods. 3 ústavy každý má právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím súdu, iného štátneho orgánu či orgánu verejnej správy alebo nesprávnym úradným postupom.

V zmysle judikatúry ústavného súdu (napr. I. ÚS 6/94, I. ÚS 9/00) ústavný súd nemá právomoc na rozhodovanie o nárokoch na náhradu škody spôsobenej nezákonnými postupmi alebo rozhodovaním iných štátnych orgánov. Ide o povinnosť občianskoprávnej povahy, o ktorej v prípade sporu rozhodujú všeobecné súdy na základe príslušnej žaloby v občianskom súdnom konaní (zákon č. 58/1969 Zb. o zodpovednosti za škodu spôsobenú rozhodnutím orgánu štátu alebo jeho nesprávnym úradným postupom).

Všeobecné súdy, ktoré v občianskom súdnom konaní sú povinné vykladať a aplikovať príslušné zákony na konkrétny prípad v súlade s ústavou alebo medzinárodnou zmluvou podľa čl. 7 ods. 5 ústavy, sú primárne zodpovedné aj za dodržiavanie tých práv a základných slobôd, ktoré ústava alebo medzinárodná zmluva dotknutým fyzickým osobám zaručuje.

Vo veci sťažovateľa všeobecné súdy, ktoré sťažovateľ označil ako porušovateľov práva na súdnu a inú právnu ochranu, konali a rozhodli, ich rozhodnutia sú prejavom toho, že základné právo sťažovateľa na súdnu ochranu rešpektované bolo. Uvedené právo v sebe nezahŕňa záruku na úspech v konaní, ani povinnosť súdu rozhodnúť v zmysle petitu žaloby.

Ak sa konanie pred všeobecným súdom neskončí podľa želania účastníka konania, táto okolnosť sama o sebe nie je právnym základom pre namietane porušenia základných práv a slobôd. Ústavný súd môže do sféry pôsobnosti všeobecných súdov zasiahnuť len vtedy, ak by ich rozhodnutia (a im predchádzajúci postup) boli z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné (zjavne neodôvodnené a arbitrárne rozhodnutia) a zároveň by mali za následok porušenie niektorého z princípov spravodlivého procesu, ktoré nebolo napravené ani v inštančnom (opravnom) postupe všeobecných súdov (I. ÚS 34/03, III. ÚS 53/02, I. ÚS 24/00).

Z obsahu sťažnosti pritom vyplýva, že jej podstatou je nespokojnosť sťažovateľa s výsledkom súdnych konaní vyvolaných v dôsledku vyhláseného konkurzu v zmysle zákona o konkurze a vyrovnaní a s tým spojených nevyhnutných úkonov vykonaných správcom konkurznej podstaty (súpis majetku konkurznej podstaty). Súdne konania uvedeného typu sú vo výslovnej právomoci všeobecných súdov a ústavný súd zásadne nie je oprávnený preskúmať právne názory všeobecného súdu, ku ktorým dospel v rámci rozhodnutia vo veci samej, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol alebo nebol náležite zistený skutkový stav vo veci a aké skutkové a právne závery z neho všeobecný súd vyvodil.

Po preskúmaní rozhodnutí krajského súdu a najvyššieho súdu s ohľadom na dôvody, ktoré sťažovateľ uviedol vo svojej sťažnosti, ústavný súd nezistil také porušenia všeobecných súdov, ktoré by mohli vyvolať účinky nezlučiteľné s označenými článkami ústavy, príp. spochybniť ich právne závery o existencii a relevantnosti uplatnených nárokov alebo aby sa tieto rozhodnutia inak javili neodôvodnené, či svojvoľné. Vzhľadom na tieto skutočnosti ústavný súd odmietol sťažnosť sťažovateľa v tejto časti z dôvodu nedostatku právomoci.

4. Sťažovateľ v ďalšej časti sťažnosti namieta porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných priet'ahov.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná...

Zo s'ťažnosti a jej príloh ústavný súd zistil, že s'ťažovateľom namietané rozhodnutia všeobecných súdov, a to konkrétne rozsudok krajského súdu sp. zn. 81 Cb 80/97 z 9. decembra 2002 bol potvrdený rozsudkom najvyššieho súdu sp. zn. 6 Obo 62/03 z 24. septembra 2003, ktorý nadobudol právoplatnosť 5. januára 2004.

Podľa stabilizovanej judikatúry ústavného súdu (napr. I. ÚS 34/99, III. ÚS 20/00, II. ÚS 12/01) sa ochrana základnému právu vrátane základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy poskytuje v konaní pred ústavným súdom len vtedy, ak v čase uplatnenia tejto ochrany porušenie základného práva označenými orgánmi verejnej moci (v tomto prípade všeobecnými súdmi) ešte trvalo. Ak v čase, keď došla s'ťažnosť ústavnému súdu, už nedochádza k namietanému porušovaniu základného práva, ústavný súd s'ťažnosť zásadne odmietne ako zjavne neopodstatnenú (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

Z obsahu s'ťažnosti z 11. februára 2004 ústavný súd zistil, že v čase doručenia s'ťažnosti už tvrdené porušovanie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru netrvalo. Konanie, v ktorom malo dochádzať k zbytočným priet'ahom, bolo skončené rozsudkom, ktorý nadobudol právoplatnosť 5. januára 2004.

Z týchto dôvodov ústavný súd s'ťažnosť s'ťažovateľa v tejto časti odmietol ako zjavne neopodstatnenú.

Nad rámec uvedeného je potrebné poukázať, že ústavný súd nepovažoval za potrebné sa zaoberať osobitne otázkou porušenia čl. 12 ods. 1, 2 a ods. 4 ústavy, ktoré s'ťažovateľ vo svojej s'ťažnosti nijako neodôvodnil. Ústavný súd vo svojej judikatúre vychádza z toho, že zásady uvedené v čl. 12 ods. 1, 2 a 4 ústavy sú ústavné direktívy, ktoré nemôžu byť

zásadne priamo aplikovateľné v individuálnych záležitostiach bez konkrétneho vyjadrenia dopadu diskriminujúceho postupu štátneho orgánu na základné právo alebo slobodu fyzickej alebo právnickej osoby (II. ÚS 123/02). Z týchto dôvodov ústavný súd sťažnosť sťažovateľa v tejto časti odmietol ako zjavne neopodstatnenú.

Záverom ústavný súd poukazuje na to, že pokiaľ sťažovateľ označil za porušovateľa jeho základných práv správcu konkurznej podstaty, je jeho sťažnosť nezlučiteľná *ratione personae* s čl. 127 ústavy, pretože bola podaná proti fyzickej osobe. Správca konkurznej podstaty je síce subjektom konkurzného konania a pri výkone svojej funkcie je povinný postupovať s odbornou starostlivosťou, keďže zodpovedá za škodu vzniknutú porušením povinností, ktoré mu ukladá zákon alebo mu ich uloží súd, ale stále je fyzickou osobou.

Ústavný súd preto sťažnosť aj v tejto časti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

Vzhľadom na uvedené ústavný súd rozhodol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde tak, ako to je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia a bolo už bez právneho významu zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľa tak, ako to sťažovateľ požadoval vo svojej sťažnosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 12. mája 2004